

Lehdistötiedote
Välittömään jakeluun
Luxemburg, 13. tammikuuta 2015

EU-tarkastajat: Serbian liittymistä valmisteleva tuki on saavuttanut tavoitteensa

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen tänään julkaisemassa kertomuksessa todetaan, että kaudella 2007–2013 osoitettu noin 1,2 miljardin euron EU-tuki on ollut yleisesti ottaen vaikuttavaa Serbian EU:n jäsenyyden valmistelemisen kannalta. Liittymistä valmistelevan tukivälineen (IPA) kautta myönnetty rahoitus ja muut tukimuodot ovat auttaneet Serbiaa toteuttamaan sosiaalisia ja taloudellisia uudistuksia ja parantamaan julkista varainhoitoaan. Komissio painottaa muista IPA-edunsaajamaista saamansa kokemuksen perusteella aiempaa enemmän hallintokysymyksiä, kun se suunnittelee Serbialle myönnettävää taloudellista ja muunlaista tukea.

”Poliittisten painopisteiden ja toimintapolitiikan määrittelyn välille on luotu yhteys EU:n ja Serbian vuoropuhelun avulla. Komissio on oppinut liittymistä valmistelevasta tuesta aiemmin saamistaan kokemuksista ja onnistunut tukemaan Serbiaa paneutumalla keskeisiin aloihin, kuten hyvään hallintoon, oikeusvaltioon ja korruption torjuntaan,” toteaa kertomuksesta vastaava Euroopan tilintarkastustuomioistuimen jäsen Szabolcs Fazakas. ”Vaikka IPAn hallinnointi on vähitellen parantunut, komission on edelleen parannettava kaudella 2014–2020 käytössä olevaa toisen sukupolven IPAa.”

EU-tarkastajat havaitsivat, että yleisesti ottaen komissio hallinnoi Serbian liittymistä valmistelevaa tukea ja sen yhteydessä toteutettavia IPA-hankkeita vaikuttavalla tavalla. IPA-rahoitustuen ohjelmatyö perustuu yhtenäiseen strategiseen kehykseen, ja Serbian liittymisen valmistelun kannalta relevanttien hankkeiden valintatapa paranee vähitellen. Tarkastetuissa hankkeissa saatiin kokonaisuutena ajateltuna aikaan suunnitellut tuotokset, mutta hankkeita vaivasivat suunnitteluun, täytäntöönpanoon ja kestävyysliittävät puutteet.

Komissio hallinnoi Serbialle hallinnon alalla annettavaa muuta kuin taloudellista apua vaikuttavasti. Se hyödynsi vuoropuheluaan Serbian kanssa vaikuttavalla tavalla puuttuessaan hallinto-ongelmiin ja korruption torjuntaan. Se paransi vähitellen lähestymistapaansa ottaakseen nämä kysymykset huomioon toimintapolitiikan laadinnassa ja hankesuunnittelussa.

Hankesuunnitelmista ei yleensä käynyt ilmi, että hallintoa painotetaan vuoropuhelussa, mutta suurimmalla osalla tarkastajien arvioimista hankkeista edistettiin epäsuorasti hallinnon parantamista ja/tai torjuttiiin korruptiota hallintovalmiuksien kehittämistoimilla.

Tarkastuksessa havaittiin Serbian EU:n varojen hajautettuun hallinnointiin valmistautumisen osalta, että hallinnon tukemiseen sovellettu komission lähestymistapa oli vaikuttava, mutta ainoastaan IPA:n hallintorakenteiden kapealla alalla. Kansallisia IPA-rakenteita koskeva komission tarkastustyö ei ollut osa koko maan kattavaa julkisen varainhoidon perusteellista arviointia.

Komissio toteutti viimeaikaisia vuotuisia IPA-ohjelmia laatiessaan toimenpiteitä korjatakseen puutteet, jotka EU-tarkastajat olivat havainneet aiemmissa IPA-hankkeissa.

Lehdistötiedotteessa esitetään erityiskertomuksen sisältämät keskeiset tiedot. Tilintarkastustuomioistuimen kertomus löytyy kokonaisuudessaan sivustolta www.eca.europa.eu.

ECA Press

Damijan Fišer – Tiedottaja

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

Puhelin: (+352) 4398 45410

Matkapuhelin: (+352) 621 55 22 24

Sähköposti: press@eca.europa.eu

@EUAuditorsECA

Youtube: [EUAuditorsECA](https://www.youtube.com/EUAuditorsECA)

eca.europa.eu

Toimittajille tiedoksi

EU on antanut Serbialle rahoitustukea liittymistä valmistelevan tukivälineen (IPA) kautta vuodesta 2007 alkaen noin 170 miljoonaa euroa vuodessa. Neljännes IPA-rahoituksesta on osoitettu hallintoon, jonka komissio on yksilöinyt Serbian kohdalla kaikkein haasteellisemmaksi alaksi. EU täydentää IPA-rahoitusta muilla kuin taloudellisilla keinoilla auttaakseen Serbiaa valmistautumaan EU:n jäsenyyteen.

EU:n laajentumisstrategiassa ja muutetussa IPA-asetuksessa kiinnitetään entistä enemmän huomiota rahoitus- ja talousalan ohjaukseen liittymisneuvotteluja käyvissä maissa. Liittymisneuvottelut Serbian kanssa käynnistettiin virallisesti 1. tammikuuta 2014.

Eryityskertomuksessa (nro 19/2014) ”**Liittymistä valmisteleva EU:n tuki Serbialle**” tutkitaan, hallinnoiko komissio vaikuttavalla tavalla liittymistä valmistelevaa tukea Serbialle kaudella 2007–2013. Perusteellisemmän arvioinnin kohteena oli tuki keskeisenä pidetyille hallinnon alalle.

Tarkastajat tutkivat IPA-ohjelman ohjelmatyöprosessia ja viittätoista vuosien 2007, 2008 ja 2009 IPA-ohjelmista Serbiassa rahoitettua IPA-hanketta. Eryityisesti painotettiin hankkeiden tuloksia. He arvioivat myös toisen otoksen, johon oli poimittu kymmenen IPA-hanketta vuosia 2010, 2011 ja 2012 koskevista ohjelmista. Tarkoituksena oli tarkastaa, olivatko hallinto ja korruption torjunta horisontaalisina aiheina hankkeissa, joiden ensisijaiseksi tavoitteeksi ei ollut asetettu hyvää hallintotapaa.

Kertomuksessa esitetään useita suosituksia, joiden tarkoituksena on parantaa sekä IPA-hankkeiden että muun kuin taloudellisen tuen hallinnointia.

EU-tarkastajat suosittavat, että komissio parantaisi Serbiassa toteuttavien IPA-hankkeiden ohjelmatyötä, suunnittelua ja täytäntöönpanoa seuraavilla tavoilla:

- Hankkeiden priorisointi- ja valintaprosesseista olisi tehtävä avoimempia ja niiden dokumentointia olisi parannettava.
- Olisi opittava enemmän aiemmista kokemuksista kehittämällä tätä varten tietokanta, joka sisältää Serbiassa ja muissa relevanteissa edunsaajamaissa toteutetuista hankkeista saadut kokemukset.
- Hankkeista ja sopimuksista odotettujen tuotosten perustana oleva tarvearviointi olisi dokumentoitava järjestelmällisesti.
- Ehdollisuuden periaatteen asemaa olisi vahvistettava. Edunsaajan valmiudet toimia korkealaatuisen hankkeen toteuttamisen edellyttämällä tavalla olisi tarkistettava etukäteen ja ennalta määritetyllä mitattavissa olevalla tavalla.
- Olisi perustettava järjestelmä säännöllisesti laadittavaa lyhyttä edistymiskertomusta varten, jotta varmistettaisiin asianmukainen kirjausketju koko hankkeelle.
- Olisi perustettava järjestelmä, jonka avulla tarkistetaan hanketuotosten (selvitysten, analyysien, menettelyjen, pöytäkirjojen ja koulutusmateriaalin) hyödyllisyys keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä.

EU-tarkastajat suosittavat muun kuin taloudellisen tuen osalta, että komissio

- tukisi Serbian viranomaisia, jotta nämä järkeistäisivät edelleen kansallisia strategioitaan ja saisivat valmiiksi kokonaisvaltaisen julkisen varainhoidon suunnitelman
- parantaisi kansalaisjärjestöjen kuulemiseen sovellettavaa mekanismia
- arvioisi hankesuunnittelun aikana järjestelmällisesti erityisten korruption torjuntaa tai muuta hyvää hallintotapaa koskevien toimenpiteiden tarpeen
- toteuttaisi toimenpiteitä, joiden avulla kansallisia IPA-rakenteita koskeva komission tarkastustyö sisällytettäisiin kokonaan kattavaan julkisen varainhoidon arviointiin.

Euroopan tilintarkastustuomioistuin julkaisee erityiskertomuksia pitkin vuotta. Niissä esitetään EU:n talousarvioaloja tai hallinnollisia aiheita koskevien tarkastusten havainnot.